

BÀI TẬP TĂNG CƯỜNG

Câu 1: Viết đoạn văn khoảng 8 – 10 câu nêu cảm nhận của em về ý nghĩa của câu tục ngữ “Tấc đất, tấc vàng”, trong đó có sử dụng câu rút gọn và trạng ngữ (gạch chân chỉ rõ).

Câu 2: Sau khi học xong văn bản “Tinh thần yêu nước của nhân dân ta”, hãy viết đoạn văn khoảng 12 – 15 câu, bày tỏ suy nghĩ của em về sức mạnh của lòng yêu nước xưa và nay.

Câu 3: So sánh sự giống và khác nhau giữa câu rút gọn và câu đặc biệt, mỗi loại cho 1 ví dụ minh họa.

Câu 4 Nêu đặc điểm ý nghĩa, hình thức của trạng ngữ trong câu. Cho ví dụ?

Câu 5: Làm đầy đủ các bài tập trong phiếu bài tập sau:

PHIẾU BÀI TẬP

(Câu rút gọn, câu đặc biệt, thêm trạng ngữ cho câu)

Bài tập 1: Xác định câu ĐB và câu RG trg các VD sau và cho biết t/d của chúng:

a. Lần đầu tiên tôi được đến thăm Hạ Long. Biển, trời, mây, nước, đảo gần, đảo xa mang vẻ đẹp

thần tiên... Một mùa hè thật đáng nhớ. Đi một ngày đàng, học một sàng khôn. Càng yêu Hạ Long, càng yêu đất nước.

b. Mưa và rét! Vất rùng! Đoàn quân vượt suối băng rừng tiến lên phái trước.

c. Than ôi! Thời oanh liệt nay còn đâu?

d. Học ăn, học nói, học gói, học mở.

e. Ăn quả nhớ kẻ trồng cây

g. “Một đêm mùa xuân. Trên dòng sông êm ả, cái đò cũ của bác tài Phán từ từ trôi

h. Ôi trời đất ơi !

Bài tập 2:

Xác định trạng ngữ và t/d của nó trg các câu sau:

a. Sột soạt gió trêu tà áo biếc.

Trên giàn thiên lí bóng xuân sang.

b. Lao xao...lao xao, sóng vỗ nhẹ nhàng vào mạn thuyền.

c. Bằng chiếc lưỡi cày và thanh gươm, ông cha ta qua hàng nghìn năm dựng nc đã làm nên sức mạnh nhân nghĩa Việt Nam chiến thắng mọi kẻ thù cường bạo!

- d. Mùa xuân, trên cây gạo đầu làng, có bao nhiêu loài chim ríu rít, bằng giọng ca thiên phú, chúng cất lên những ban nhạc rất hay.
- e. Chỉ độ 8 giờ sáng, trên nền trời trong xanh, những chú chim én bay lượn thật đẹp mắt.
- g. Và hôm sau, chúng tôi lại trở về.
- h. Tôi đi học, bằng xe đạp

Bài tập 3:

Điền trạng ngữ thích hợp vào chỗ trống:

- a. ...., từng đàn chim én từ phương Nam lại bay về ríu rít.
- b. ....trời nắng chang chang,.....trời lại mưa tầm tã.
- c. ...., hoa cúc lại nở vàng như nắng.
- d. ...., trời còn rét,.....trời đã ấm hơn.

Bài tập 4: Xác định câu rút gọn, câu đặc biệt, trạng ngữ của câu trong các trường hợp sau, phân tích tác dụng:

1. Người bạn gái bé nhỏ ngày xưa miết cánh hoa râm bụt lên môi để làm son, xoa lên má làm hồng, thế mà cũng đẹp hẳn ra, làm khối người phải khen, vừa khen vừa cười, vừa thích thú (1) ... Không hiểu đến nay phiêu bạt tới nơi nào, chắc đã có nhiều thứ son phấn thật, có khi đã quên cả hoa râm bụt thuở nào (2).

(Theo Băng Sơn)

2. Người con trai đầu của cô Hiền vừa tốt nghiệp trung học, tình nguyện đăng kí xin đi đánh Mĩ (1). Tháng 4 năm 65, lên Thái Nguyên huấn luyện (2). Tháng 7 rời Thái Nguyên vào Nam (3).

(Theo Nguyễn Khải)

3. Chèo béo ơi, chèo béo ! Chèo béo chỉ sợ mỗi chim cắt ...

(Theo Duy Khán)

4. Cây tre Việt Nam! Cây tre xanh, nhũn nhặn, ngay thẳng, thủy chung, can đảm.

(Theo Thép Mới)

5. ừ thì Phan Bội Châu nhìn Va-ren. Nhưng lạ chưa! Những lời nói của Va-ren hình như lọt vào tai Phan Bội Châu chẳng khác gì “nước đổ lá khoai”.

(Theo Nguyễn ái Quốc)

Bài tập 5: Tìm trạng ngữ có trong các câu sau và cho biết đó là loại trạng ngữ gì?

a/ ở vùng rừng ngập nước của xứ Cà Mau này, sông ngòi kênh rạch là đường giao thông chính.

b/ Bằng cái sắc mặt ôn hòa dễ dãi, Nghị Quế nhìn vào chị Dậu.

c/Vì chàng lệ thiếp nhỏ đôi

Vì chàng thân thiếp lẻ loi một bề

d/ Anh em phu, sau khi đưa đám anh Bảo, số người tiếp tục đi làm chỉ còn mười lăm phân trăm.

e. Trên trời mây trắng như bông

ë dưới cánh đồng bông trắng như mây

g. Trong thời gian ở Pa-ri , ông Nguyễn sống rất cực khổ. Để kiếm tiền, ông Nguyễn làm nghề rửa ảnh và phóng đại ảnh.

h. Cứ mỗi lần, vào đêm trước ngày sắp đi chơi xa, con lại háo hức đến nỗi lên giường mà không sao nằm yên được.

i. Vòm trời mờ ảo những màu sắc không rõ rệt, như còn đang ngập ngừng lựa chọn trước khi trời sáng hẳn.

Bài tập 6: Thêm từ ngữ thích hợp vào chỗ trống để hoàn chỉnh các câu sau đây:

a/ Mùa đông, giữa .... , làng quê toàn màu vàng — những màu vàng rất khác nhau.

b/ Trên .... đã lấm tấm những giọt non và lơ thơ những cánh hoa đỏ thắm đầu mùa.

c/ Tuy ..... , Thủy đã làm được những bài toán khó của lớp 7.

d/ Đêm hôm ấy, như .... , bọn trẻ đem tôi ra ngoài giàn mồng toi giữa trời để tôi uống sương tắm bổ và hít thở khí trời trong lành.

e/ Loài ong cần mẫn tích lũy, bay hết rừng nọ đến rừng kia tìm hoa để ....

g/ Nhờ ... , mọi người có thể thông tin cho nhau một cách thuận lợi và nhanh chóng

Bài tập 7: Nêu công dụng của trạng ngữ được in đậm trong đoạn trích sau:

Ôi quê mẹ nơi nào cũng đẹp, nơi nào cũng rực rỡ chiến tích, kì công. Từ mảnh đất quê nghèo tôi chập chững ra đi, khi về đôi chân rắn chắc vì được luyện qua nhiều miền xa đất nước. **Khi đi**, từ khung cửa hẹp của ngôi nhà lá nhỏ tôi ngơ ngác nhìn ra vùng đất rộng bên ngoài với đôi mắt khù khờ. **Khi về**, ánh sáng mặt trời những miền đất lạ bao la soi sáng mỗi bước tôi đi. Tôi nhìn rõ quê hương hơn, thấy được xứ sở mình đẹp hơn ngày khởi cuộc hành trình.

Gợi ý: Hai trạng ngữ dùng trong đoạn văn trên có tác dụng liên kết chặt chẽ các câu giữa chúng, bổ sung ý nghĩa về quá trình trưởng thành của nhân vật “tôi” từ khi rời quê ra đi cho đến khi trở về để càng thấy quê mình đẹp, càng yêu quê hơn.

Bài tập 8. Viết đoạn văn ngắn (khoảng từ 5 – 7 câu) với chủ đề “Ngày tết quê em”, trong đó có ít nhất một câu sử dụng câu rút gọn hoặc câu đặc biệt. (chú thích rõ).